

STVK02 Våren 2022
Statsvetenskapliga institutionen
Lunds universitet

Democratic Backsliding, In Terms of Political Instability

Egypt

LUNDS
UNIVERSITET

Thesis for bachelor's degree in Political Science

Författare: Tareq Al-Shalak
Handledare: Joel Abdelmoez
Antal ord: 9830

Abstract

In this qualitative case study, I aimed to explain the phenomena of *Democratic Backsliding* in Egypt in the context of the Arab Spring. I do so by answering the following questions: “*To what extent was democratization in Egypt marked by political instability?*” and “*What were the consequences of political instability for democratic backsliding in Egypt?*”. I answer these questions by using relevant theories about democratic backsliding and conceptualizing three dimensions of political instability 1. Political instability in form of conflicts and unrests, 2. Political instability in Muslim Brotherhood’s policies and 3. Political instability in form of a change in the balance of power in the Middle East. This is followed by explaining the consequences of each dimension on Egyptian fragile democracy. By analyzing the course of events with the perspective of political instability and contextualizing Egypt in relation to its surrounding, it is concluded that different aspects of political instability had considerable consequences for democratization in Egypt.

Keywords: Democratic backsliding, political instability, contextualization, democratization, Arab Spring, Muslim brotherhood

Innehållsförteckning

Abstract	2
Inledning	4
Bakgrund	5
Operationalisering	6
Democratic backsliding.....	6
Mellanöstern.....	7
Arabiska våren	7
Politisk Instabilitet (tre dimensioner).....	7
Syfte	9
Frågeställning och Problemformulering	9
Avgränsning	9
Teorier	11
TACTICAL JUDGMENT	13
INTERNATIONAL LEVERAGE AND LINKAGE.....	14
INTERNATIONAL DIFFUSION	14
Metod och Material	15
Forskningsdesign	15
Tillvägagångssätt och upplägget analysen	16
Analys	18
Arabiska våren, beskrivning av händelseutvecklingen, konsekvenser, Politisk instabilitet (första dimension).	18
Demokratisering, muslimska brödraskapets politik, konsekvenser, Politisk instabilitet (andra dimensionen).....	23
Utrikespolitik, Internationella och regionala aktörer, konsekvenser, Politisk instabilitet (tredje dimension)	27
Diskussion	29
Referenslista	30

Inledning

Demokratisering kan vara en komplicerad process med många olika förutsättningar och faktorer. Vissa länder har lyckats väl i sin demokratiseringsprocess, till exempel länder i Östeuropa efter andra världskriget, men det finns flera exempel på motsatsen. Under den så kallade *arabiska våren* kunde man höra röster från folkliga protester ute på gatorna kräva reformer. Fattigdom, korruption, frihet och mänsklig värdighet var centrala begrepp som folk lyfte upp under upproren. Folk protesterade för att, bland annat, störta gamla långsittande regimer och ställa krav på politiskt deltagande och representation. Dessutom var fattigdom, korruption och inskränkningen av mänskliga rättigheter ytterligare anledningar till att folk anslöt sig till protesterna. I vissa länder föll auktoritära regimer relativt snabbt medan i andra uppstod utdragna våldsamma och i vissa fall sektaristiska konflikter. Den arabiska våren beskrivs som en vändpunkt i Mellanöstern. Många arabisktalande länder i regionen blev starkt påverkade av händelserna under arabiska våren då regionen har många länder med starka band. I samband med att folkliga upproren spred sig från ett land till ett annat fanns det många förhoppningar vid horisonten om politiska reformer och ekonomiska reformer. I länder som Syrien, Libyen och Jemen har utvecklingen varit väldigt dramatiskt och det politiska- och ekonomiska läget förvärrades till följd av konflikterna. Däremot var Tunisien och Egypten de länder där demokratiseringen började ta vid, för en viss tid!

Egypten är alltså ett av de länder som utvecklades mot en mer demokratisk riktning i början för att sedan vissa tecken på så kallad *democratic backsliding* då det auktoritära styret kom på nytt. Denna democratic backsliding har undersökts av många forskare. Olika hypoteser har kunnat förklara flera anledningar till democratic backsliding. Hypoteserna förknippar democratic backsliding med bland annat militärens roll och dess politiska ambitioner, kompromissviljan hos sekulära och religiösa partier, politisk kultur, politiska institutioner, politisk ekonomi, internationella och regionala aktörer. Dessa hypoteser kan och har använts för att kunna förklara och fånga anledningar bakom fenomenet democratic backsliding runt om i världen. I detta sammanhang kan man lägga märke till att dessa hypoteser och förklaringsvariabler, med sina ambitiösa möjligheter för generalisering, missar att fokusera på själva sammanhanget av den arabiska våren, däribland Egypten. För det första behöver man kolla närmare på själva händelseloppet mellan perioden då den auktoritära långsittande

störtades fram till uppkomsten av nya auktoritära regimer. Under den perioden behöver man titta på hur demokratiseringen inleddes och vad det har inneburit för demokratiseringsprocessen samt vilka alternativ har demokratisering producerat. För det andra lyfter man inte vilken roll nya demokratiska regimer haft för demokratin samt hur nya auktoritära regimer har utnyttjat händelseutvecklingen för att försvaga den demokratiska utvecklingen. För det tredje, anser denna studie att man behöver ta hänsyn till helhetsbilden i regionen och internationella aktörers politik i regionen, hur händelser i det ena landet kan ha påverkat det andra externa aktörers intressen i regionen. Dessa tre punkter lyfts fram i studien med avseende på tre olika dimensioner av *politisk instabilitet* och faktumet att regionen hänger ihop på ett speciellt sätt då arabiska våren var ett fenomen som tog sig igenom olika länder i regionen. Hypoteser om democratic backsliding kan och har förklarat mycket när det kommer till fallet i Egypten men denna studie anser att det har funnits brister på kontextuell fokus på händelseutvecklingen givet regionens komplexitet och den politiska instabiliteten som rådde.

Bakgrund

Egypten är en republik som har varit en militärdiktatur sedan 1953. År 1981 tog President Hosni Mubarak makten efter att presidenten Anwar El Sadat blev mördad av islamister. Mubarak förlängde undantagstillståndet som infördes efter mordet på Sadat samt flera terrorattacker. Islamister ansåg Mubarak vara ett hinder mot deras ideologier och agendor. Mubarak i sin tur konfronterade islamister som muslimska brödrskapet samtidigt lät han dem verka som organisation med begränsade politiska möjligheter. Under Mubaraks tid i makten skedde flera terrorattacker. Mubarak svarade islamistiska terrorister med våld då han använde sig av militärdomstolar, massarresteringar och tortyr. Mubaraks förtryckte oppositionen under sina år i makten men var också ibland tvungen till ekonomiska och politiska reformer (Utrikespolitiska institutionen, Egypten, 2022).

År 2011 störtades Mubaraks regim när folkliga demonstrationer samlades på gator inspirerade av störtandet av Tunisiska presidenten Bin Ali. Mubaraks Regim lovade först demonstranterna politiska reformer och använde sig ibland av våld och hot men demonstrationerna fortsatte trots allt. Detta slutade Mubarak avgick och ett nytt demokratiskt

parlaments-och presidentval inleddes. Både parlaments-och presidentvalet var en stor seger för islamisterna. Muslimska brödrskapet med sitt nya parti Frihets- och rättvisepartiet (FJP) fick ungefär hälften av rösterna i parlaments-och presidentvalet (Utrikespolitiska institutionen, Egypten, 2022).

Denna tid i Egyptens demokrati är särskilt viktigt eftersom den kännetecknas av ett nytt demokratiskt maktskifte i egyptisk politik samt en maktkamp mellan militären och islamister. Islamisternas seger i valet 2012 oroade militären som gick i konflikt med Islamisterna om makt och inflytande. Författningsdomstolen förklarade parlamentsvalet ogiltigt vilket ledde till att parlamentet upplöstes. Den valda presidenten Mursi svarade med att försöka begränsa det långvariga inflytandet som militären hade dels genom att pensionera militära chefer dels genom att fatta beslut via dekret. Till slut växte missnöjet på presidentens politik och miljontals protester utbröt på gatorna vilket avslutade med att militären ingrepp och tog över makten genom en kupp den 3 juli 2013. Egypten idag är inte demokratiskt utan styrs av en ny militärregim som har genomfört omfattande grundlagsändringar och tystat oppositionen för att kunna sitta kvar vid makten (Utrikespolitiska institutionen, Egypten, 2022).

Operationalisering

Democratic backsliding

I sin artikel *Unwelcome Change: Understanding, Evaluating, and Extending Theories of Democratic Backsliding* säger Ellen Lust och David Waldner (2015) att democratic backsliding är associerad med en försämring av demokratiska principer hos en regim. Med hänvisning till Robert Dahl (1971) samt Joseph Schumpeter definierar Lust och Waldner dessa demokratiska principer som följande: “We argue that backsliding is best conceived of as a change in a combination of competitive electoral procedures, civil and political liberties, and accountability.” (Lust, Waldner s. 2, 2015). Vidare menar de att förändringar som påverkar dessa demokratiska premisser negativt betraktas som en form av democratic backsliding i deras arbete. Lust och Waldner (2015) menar också att dessa premisser hänger ihop, det vill säga en förändring i en av premisserna skulle med en stor sannolikhet påverka den andra, därför betyder democratic backglidning en förändring i flera aspekter samtidigt. Lust och Waldner (2015) menar att hypoteser om democratic backsliding omfattar begreppet och hypoteser kring *democratic breakdown* då både fokuserar på processer av democratic

backsliding men skillnaden är att democratic backsliding också fokuserar på fall som inte har haft en transition till en auktoritär regim (Lust och Waldner, s. 4-5 ,2015).

Mellanöstern

Det finns inte någon allmän definition för Mellanöstern utan det finns olika definitioner. I den här studien är definitionen för Mellanöstern alla länder från Marocko i väst till Iran i väst. Marocko, Algeriet, Tunisien, Libyen, Egypten, Israel, Palestina, Libanon, Syrien, Turkiet, Jordanien, Irak, Saudiarabien, Kuwait, Qatar, Oman, Förenade Arabemiraten (UAE), Bahrain, Jemen, Iran. När denna studie refererar till REGIONEN så menas med det regionen Mellanöstern. Denna definition anses vara lämpligt för syftet av denna studie och lättare än att använda begreppen Mellanöstern och Nordafrika. Däremot så förekommer det begreppet Arabländerna och då menas med det Arabländerna, det vill säga exklusive Turkiet, Israel och Iran.

Arabiska våren

Arabiska våren benämns de folkliga upproren som inleddes år 2010/2011 och ägde rum i några av arabländerna såsom Tunisien, Egypten, Libyen, Jemen, och Syrien.

Politisk Instabilitet (tre dimensioner)

Politisk Instabilitet kan man mäta och definiera med hjälp av olika akademiska studier och trovärdiga index. Definitionen av politiska instabilitet kan variera beroende på vilka akademiska litteratur och på vilka index man använder sig av. Vissa index är utvecklade för investeringsrelaterade syften medan andra är utvecklade för forskning och akademiska syften. Politisk instabilitet kan ha olika aspekter. Man kan definiera politisk instabilitet som sannolikheten till regimbyte eller förändringar i en regim. Eller så kan politisk instabilitet vara instabiliteten i regeringens policyer. En tredje definition är mer beskrivande, händelser såsom interna och externa konflikter, terrorism, etniska spänningar, våldsamma demonstrationer är alla tecken på politisk instabilitet. (Encyclopedia, political instability, 2019). Campos och Nugent (2003) gjorde en studie för att undersöka sambandet mellan politisk instabilitet och investeringar. I deras studie använder de olika indikatorer på politisk instabilitet vilka är förändringar i regimen som innefattar politiska attentat, revolutioner och kupper. Andra studier har använts sig av ytterligare variabler såsom inflation och tillväxt, inte

nödvändigtvis som ett resultat av politisk instabilitet utan som tecken på politiska instabilitet, Alberto Alesina and Roberto Perotti (1994).

Denna Studie definierar politisk instabilitet på ett annorlunda sätt. I denna studie har politisk instabilitet tre dimensioner:

Den första dimensionen liknar den tredje definitionen som nämndes ovan, det vill säga händelser såsom interna och externa konflikter, terrorism, etniska spänningar, våldsamma demonstrationer. en del av kontexten för arabiska våren.

Den andra dimensionen av politisk instabilitet är inom själva politiken. En stabil politik för ett parti präglas av trovärdighet samt att man tar avstånd från extrema icke demokratiska krafter och förhåller sig till att bevara demokratin och demokratiska värden. Med trovärdig politik menas politik som präglas av tydlighet och trovärdighet som inte skakar människors tro på det politiska systemet. Även milda grader av icke trovärdig politik kan ha en negativ inverkan på etablerade demokratier. Detta kan exemplifieras med ett exempel från svensk politik, när Miljöpartiet lämnade regering och statsministern fick avgå några timmar efter hon valdes. Då uttryckte Talmannen så här “– Jag tror det framstår för svenska folket som obegripligt. Den typen av händelseutveckling riskerar att skada förtroendet för riksdagen som institution, för vårt politiska system och för de politiska partierna i allmänhet, säger Norlén” (Andreas Norlén, Svenska Dagbladet, 2021). Denna typ av politisk stabilitet är viktigt i nya demokratier för att kunna etablera demokratin i ett land. Politisk Instabilitet kan riskera att skada förtroendet för politiska partier och hela det demokratiska systemet.

Den tredje dimensionen är ännu bredare och rör sig inom ramen av utrikespolitiken och det politiska säkerhetsläget i omvärlden. Detta är en förändring i maktbalansen i regionen vilka kan konsekvenser för andra länders intressen och agerande. Detta kan man mäta genom att studera maktbalansen och olika allianser inom regionen samt genom att analysera utrikespolitiska linjer som Egypten hade efter störtande av Mubarak. Detta skulle kunna ha haft en betydelse för democratic backsliding i Egypten givet Egyptens viktiga politiska roll i regionen. Mer om varför denna studie tar med sig politisk instabilitet perspektivet och växelverkan mellan länderna i regionen Mellanöstern kommer längre fram i uppsatsen.

Syfte

Syftet med denna studie är att lyfta upp vikten av kontexten, samt politisk instabilitet i analysen av fenomenet: democratic backsliding i Egypten. Genom att fokusera på kontexten för den arabiska våren, kontextualisera Egypten i förhållande till sin region och använda termer av politisk instabilitet tillsammans med relevanta teorier om democratic backsliding vill denna studie kunna bidra till både utvecklingen av teorierna samt bättre förståelse till anledningar bakom democratic backsliding i Egypten.

Frågeställning

I vilken utsträckning präglades demokratisering i Egypten av politisk instabilitet?

Vilka konsekvenser hade politisk instabilitet för democratic backsliding i Egypten?

Avgränsning

Varför just Egypten?

Anledningen till att denna studie begränsar sig till Egypten är främst på grund av att Egypten hade demokratiska fria och allmänna val. För det andra är Egypten en av de största länderna i Mellanöstern och är bland de viktigaste politiska aktörerna i arabvärlden. Till exempel, Egypten var det landet som tog initiativet till grundandet av arabförbundet 1944 som var en reaktion mot kolonialmakterna och det ökade judiska immigrationen till Palestina (Utrikespolitiska Institutionen, Egypten, 2022). Egypten är därför en centralpolitisk aktör som är viktig att undersöka i sammanhanget av demokratisering och democratic backsliding i

Mellanöstern. Denna studie betonar också behovet av att titta på helhetsbilden och kontexten i Regionen. Denna studie kommer därmed att inte se isolerat på Egypten utan försöka analysera vad som hände i Egypten i relation till sin omgivning.

Ett annat land som har haft en demokratisk utveckling samt democratic backsliding är Tunisien. Det vore att bra för denna studie att kunna jämföra utvecklingen mellan dessa två

länderna givet deras gemensamma drag men det skulle vara mycket större än vad denna studie har för omfattning.

Varför Politisk instabilitet?

Studier av politisk instabilitet har visat teoretiska och empiriska konsekvenser för ett lands ekonomi och politik. Detta blir relevant när man tar hänsyn till att Mellanöstern länge har förknippats med konflikter, krig, invasioner, sekterism, oroligheter och till och med terrorism. Palestina, Irak, Iran, Algeria och Jemen är exempel på länder som hade katastrofer vilka ha orsakat skräck och elände i hela regionen. Den senaste decenniet, I början av 2011, och i samband med den arabiska våren som spred sig snabbt var förhoppningar stora. Men snabbt förvandlades förhoppningarna till en mardröm i vissa länder där olika aspekter av politisk instabilitet var övergripande. Därmed var de senaste 12 åren ett nytt avancerat kapitel i politisk instabilitet för regionen. Detta kapitel inleddes med en våg av händelser där Tunisien och Egypten var alltså de mest framgångsrika och minst dramatiska utfall på vägen mot demokratin. Dock, så hade de nya födda demokratier inte kunnat etablera sig och tydliga tecken på democratic backsliding hade uppstått efter de första fria valen i regionen. Den här perioden kännetecknades av att dessa två länder genomgått en omvälvande tid vilket kan göra att förhoppningarna om en demokratisk frälsning kan komma att övervägas på nytt. I den här kontexten väcks det frågor kring den politiska instabilitetens roll under senaste decenniet längs vägen under demokratiseringsprocessen.

Politisk instabilitet har alltså tre aspekter i analysen. Den första delen behandlar graden av oroligheter samt rådandet av trygghet. Detta anses vara viktigt då den är en del av händelseutvecklingen inom den arabiska våren som denna studie kommer fokusera på. Begränsningen här är till sammanhanget av den arabiska våren med mest fokus på Egypten. Händelseutvecklingen under perioden 2011 och fram till den militära kuppen är tidtabellen som betraktas vara relevant för denna studie. Det kan dock komma flera exempel från tiden under presidenten al-Sisi i fall en sådan jämförelse skulle gynna studien. Den andra aspekten behandlar samspelet mellan partier samt deras politiska handlingar i relation till det demokratiska systemet. Denna aspekt är viktigt eftersom vad som pågår inom den politiska ordningen påverkar trovärdigheten av hela demokratiska systemet. Begränsningen här är till perioden innan och efter valet då politiska koalitioner bildades samt till politiken utförd av Muslimska brödrskapet.

Det tredje aspekten är ännu bredare då den behandlar politisk instabilitet med fokus på dess inverkan på omvärlden. Politisk Instabilitet har en stor betydelse för omvärlden och inte minst i en region som Mellanöstern som har gemensamma språk, historia, religion, sammankopplingar och samverkan. Begränsningen här är till säkerhetspolitiken efter och under det demokratiska styret samt konsekvenserna av maktskiftet för omvärlden då störtade av långsittande regimer och växandet av olika nya politiska aktörer och eliter skulle kunna ha påverkat maktbalansen och säkerhetsläget inom regionen samt externa aktörers intressen och preferenser.

Som det framgår så är politisk Instabilitet ett nyckelbegrepp för en kontextueliseringen av Egypten. Därför anser denna studie att politisk instabilitet är relevant och värt att ha med i analysen.

Teorier

Democratic backsliding

Denna studie använder sig bland annat av Lust och Waldner (2015) artikel om Democratic Backsliding. De samlade och använde sig av olika teorier kring democratic backsliding. Lust och Waldner (2015) insåg behovet av att redogöra för teorier om democratic backsliding då fokuset av vetenskapliga forskare har mest varit på democratic transitions, democratic consolidation och authoritarian resilience. Lust och Waldner (2015) härleder hypoteser om democratic backsliding från bredare teorier som berör democratic transition, consolidation, samt breakdown. Motiveringen till att denna studie använder sig av detta arbete i jakten efter relevanta hypoteser är att Lust och Waldner (2015) använder sig av ett stort antal hypoteser som omfattar democratic transition, democratic consolidation, democratic breakdown, eller authoritarian resilience. "We think it wise to cast our hypothesis net widely, so that it captures hypotheses about democratic transition, democratic consolidation, democratic breakdown, and authoritarian resilience, along with more narrowly construed hypotheses about democratic backsliding." (Lust och Waldner s.15, 2015). Denna artikel är värdefull källa för denna studie eftersom deras arbete sträcker sig till andra bredare teorier då specifika teorier för democratic backglidning är inte lika omfattande.

Lust och Waldner (2015) utgår i sitt arbete från sex olika breda teorier delade i två centrala kategorier, nämligen Structural theories och Agentic theories. Dessa breda teorier är (1) political leaders, (2) political culture, (3) political institutions, (4) political economy, (5) social structure och political coalitions, samt (6) international factors. Från dessa abstrakta breda teorier Lust och Waldner (2015) härleder specifika testbara hypoteser som innehåller specifika observationer, variabler samt korrelationer. Från varje bred teori härleder Lust och Waldner (2015) flera hypoteser som följer med en sammanfattning. I Varje sammanfattning diskuterar de hypotesens relevans till democratic backsliding för att till slut göra en bedömning av dess trovärdighet. Det är också viktigt att poängtera att Lust och Waldner (2015) understryker att det finns en möjlighet till att utveckla dessa hypoteser. "In principle, an unbounded number of hypotheses could be derived from a theory and subject to testing; in practice, a limited number of hypotheses are proposed and tested and the scholarly community draws judgments from them. We cannot know, then, how other hypotheses not proposed and not tested would have performed. Given the inherent malleability of political processes and structures, with wide variation observed across time and space, it is highly unlikely that any single theory will ever be decisively confirmed or disconfirmed" (Lust och Waldner s.15, 2015).

Motiveringen till de valda hypoteserna är den begränsade omfattningen av denna studie samt strävan efter att bidra med nya faktorer som ligger bakom fenomenet democratic backsliding. Andra studier har redan tagit upp faktorer som militärens makt, elitens roll, politiska institutioner, social capital, civil kultur samt political ekonomi. Ett exempel på hypoteser som fokuserar på bland annat elitens roll är modellen som presenterar av Dwanklart Rusto i *Transition to Democracy; Toward a Dynamic Model* (1970). Dessutom så har vissa hypoteser väldigt svaga empiriskt vilket också bedöms i (Lust och Waldner, 2015). Denna studie kommer så mycket som möjligt att inte upprepa andras arbete utan försöka bidra med något nytt till den vetenskapliga världen.

En annan anledning till att denna studie använder sig av vissa hypoteser och utesluter andra är själva kontexten för arabiska våren som skiljer sig från kontexten i postkommunistiska länder och Latinamerika. Majoriteten av hypoteserna har testats på andra regioner och fokuserar därför på eliten, samhällsklasser, socioekonomiska faktorer som inte är särskilt relevanta i kontexten för arabiska våren som inleddes med folkliga protester. Givet

Mellanösterns komplexitet lägger denna studie märke till att vissa hypoteser om democratization och democratic backsliding passar till vissa kontexter och inte andra då andra regioner representerar andra kontexter och tidpunkter än den kontexten som tas upp i denna studie ett exempel är hypotesen om NEGOTIATED TRANSITIONS för Guillermo O'Donnell and Philippe Schmitter, Adam Przeworski, Nancy Bermeo vilka är framträdande bland litteraturen om Demokratisering. Deras hypotes går ut på att "Democratic transitions occur when soft-liners within regimes negotiate with moderates within opposition." (Lust och Waldner s.18, 2015). Bedömning av denna hypotes av Lust och Waldner (2015) bekräftar skillnader mellan olika regioner och kontexter: "Evaluation: This hypothesis is very closely tied to cases of negotiated transition "from above" (i.e., elitedriven transitions in which citizens play a marginal role) in Latin America. The dynamics of democratic transition appeared much different elsewhere" (Lust och Waldner s.18, 2015). Som tidigare har nämnts, anses kontexten kring arabiska våren vara annorlunda då den inleddes med folkliga protester som sedan ledde till demokratisering i vissa länder däribland Egypten.

Hypoteser som denna studie kommer att testa/utveckla är hypoteser som inte har använts innan i Egyptens kontext och som också anses vara relevanta i perspektivet av politisk instabilitet:

Politiska ledare

TACTICAL JUDGMENT, (Juan Linz 1978) och Giovanni Capoccia (2005):
Hypotes: Demokrati överlever när politiska ledare tar lämpliga åtgärder för att stå emot hot från antidemokratiska extrema partier (Lust och Waldner, 2015).

Lust och Waldner (2015) använder sig av Linz (1978) och Capoccia (2005) arbete kring den negativa effekten som extrema partier kan ha på demokrati. Lust och Waldner (2015) menar att denna hypotes har någon koppling till democratic backsliding då denna hypotes fokuserar på partier, och i synnerhet på hotet från extrema partier som skulle kunna *destabilisera* det demokratiska systemet. Extrema partier kan alltså vara utmanande krafter för nya demokratier enligt författarna. Hypotesen föreslår vissa åtgärder som politiska ledare kan ta för att bevara det demokratiska systemet. Hypotesen fokuserar mycket på hur man ska handskas med extrema partier och varnar från att ingå i en regeringskoalition med extrema partier. Däremot så menar Lust och Waldner (2015) i deras bedömning att det finns

empiriska fall då extrema partier hade i sitt intresse att förhålla sig till det demokratiska systemet. Desutom har denna hypotes mycket gemensamt med Philippe Schmitter's och Guillermo O'Donnell's hypotes där *softliners* och *hardliners* inom splittrade regimer kommer överens om att förhålla sig till det demokratiska systemet. Skillnaden i kontexten är att i dessa hypoteser talar man oftast om förändringar som börjar Top-Down vilket inte är fallet i Egypten. Dock så anses denna hypotes viktigt för analysen då den behandlar extrema partier och deras eventuella roll på att destabilisera det demokratiska systemet vilket skulle kunna kopplas till den andra dimensionen av politisk instabilitet.

Internationella och regionala faktorer

INTERNATIONAL LEVERAGE AND LINKAGE, Steven Levitsky och Lucan Way (2006):
Hypotes: *Grader av västerländsk inflytande samt olika typer av kopplingar till västerländska är associerade med demokratisering av auktoritära regimer* (Lust och Waldner, 2015).

Denna hypotes har relevansen till democratic backsliding genom antagandet att auktoritära regimer som är beroende av västerländska länder kommer betala högre pris vid democratic backsliding. Den andra aspekten är linkage, där ett land har starka politiska, ekonomiska och sociala band till andra demokratiska länder vilket höjer priset för fortsatt auktoritärt styre. Denna hypotes har redan applicerats på Egypten men denna studie anser att hypotesen har mycket att säga om hur västvärlden har agerat gentemot utvecklingen i Egypten.

INTERNATIONAL DIFFUSION, Kristian Gleditsch och Michael Ward (2006)

Hypotes: Ett högt antal av demokratiska grannländer minskar sannolikheten för försatt auktoritärt styre och ökar sannolikheten för demokratiska regimers överlevnad (Lust och Waldner, 2015).

Denna hypotes är betydelsefull för denna studie eftersom den tar hänsyn till grannländerna. Denna studie kommer alltså att använda sig av denna hypotes givet kontexten av den arabiska våren och växelverkan mellan vissa arabländer som nämndes ovan. Denna studie ser möjligheter till att utveckla denna hypotes i kontexten för democratic backsliding i Egypten. Genom att ta reda på vilken roll grannländerna hade på utvecklingen i Egypten samt vilka

eventuella konsekvenser hade demokratin i Egypten på andra icke demokratiska länder i regionen. Vidare, har denna studie lagt märke till att hypoteser om democratic backsliding tagit upp många förklaringsfaktorer på democratic backsliding utan att ta hänsyn till helhetsbilden av händelseutvecklingen i regionen som var präglad av olika aspekter av politisk instabilitet vilket kan ha konsekvenser för demokratisering och democratic backsliding.

Metod och Material

Forskningsdesign

Denna studie är en kvalitativ fallstudie som har ambitionen att beskriva och förklara democratic backglidning i Egypten. Studien har ambitionen att beskriva händelseutvecklingen i Egypten med hjälp av termer av politiska instabilitet och inom ramen för kontexten av den arabiska våren. Dessutom har studien ambitionen att förklara eventuella konsekvenser av olika dimensioner av politisk instabilitet för demokrati backsliding i Egypten. Förhoppningen är att kunna lyfta fram vikten av kontexten under vilket arabiska våren uppstod samt behovet av att beakta regionens exceptionella drag inom studier av demokratisering och demokrati backsliding.

Studien beskrivande och förklarande ambitioner kan verka som separata forskningsuppgifter men i denna studie kompletterar varandra i enlighet med samhällsvetenskaplig forskningsmetodologi. "Beskrivning och förklaring är olika sorters forskningsuppgifter och det är vanligt att enskilda forskare prioriterar den ena framför den andra. Dock är beskrivning och förklaring sammankopplade uppgifter: en förklaring förutsätter att det som skall förklaras först har beskrivits, och en beskrivning leder till att frågor ställs om varför det fenomenet som beskrivits har uppkommit och vilka konsekvenser det har." (Esaiasson s. 27, 2017). Vidare menar Esaiasson att en beskrivning kan vara en form av kartläggning av fenomenet med hjälp av begrepp. Ifall fenomenet inte har uppmärksamats tidigare så behöver man ibland utveckla nya begrepp eller lyfta fram begrepp som inte är vedertagna, vilket denna studie har gjort för begreppet Politisk instabilitet och dess olika dimensioner.

Tillvägagångssätt och upplägget analysen

1. Arabiska våren, beskrivning av händelseutvecklingen, konsekvenser.

Denna del av analysen börjar med en diskussion kring den arabiska vårens natur för att sedan göra en beskrivning av händelseutvecklingen och till slut ta reda på eventuella konsekvenser för demokratiseringen i Egypten. Denna studie fokuserar på kontexten under vilket arabiska våren tog fart fram till fenomenet av democratic backsliding i Egypten. Denna del av analysen börjar med en diskussion kring vad den så kallade arabiska våren innebär, då det finns en omfattande uppfattning inom den vetenskapliga forskningen om att den var pro-demokratiska uppror. Detta är viktigt att inledda med inom ramen för analysen av händelseutvecklingen eftersom det kan bidra till en bättre förståelse av hur demokratiseringen inleddes samt syftet av arabiska våren.

Händelseutvecklingen under arabiska våren och inte minst i Egypten är också viktig eftersom den anses vara exceptionell då allt började från gatorna, *Down-Top*, och spred sig till andra länder. Anledningen till att denna studie fokuserar på händelseutvecklingen är bland annat att folkliga uppror är inget vanligt i arabländerna. Styrelseskicket för arabländerna har oftast varit en form av monarkier som är styrda av etablerade dynastier, Till exempel Golfstaterna, eller republiker med långt sittande diktaturer som i Egypten och Tunisien. Det innebär att flera generationer har levt under liknande politiska omständigheter och att folkliga upproren som avser störta långt sittande och etablerade regimer är inget man hade upplevt tidigare. Inte heller är *Down-Top* demokratisering något som är vanligt i världen, vilket är anledningen till att fokusera på händelseutvecklingen och aspekter av politisk instabilitet.

Inom ramen för analysen av händelseutveckling och dess konsekvenser är *politisk instabilitet* (första dimension) ett nyckelbegrepp som inte bör underskattas i händelseutvecklingen. Det *kan* vara en mer omfattande faktor i sammanhanget för democratic backsliding och demokratisering. Politisk instabilitet är betydelsefullt för politikerna då den kan användas av icke demokratiska krafter för att underminera demokratin. Politisk instabilitet har också en stor betydelse för byggandet av ett nytt demokratiskt system i landet, inte minst när den inträffar i en kritisk vändpunkt; *critical juncture*. Den här delen av analysen kommer att innefatta konkreta händelser då det kan finnas händelser som index om politisk instabilitet inte kan fånga. Materialet, kommer alltså att bestå av Index som mäter politisk instabilitet, vissa ekonomiska aspekter som kan vara relaterade till händelseutvecklingen, politiska tal, samt artiklar från olika kanaler och tidningar.

2.Demokratisering, muslimska brödraskapets politik, konsekvenser

Det andra fokuset läggs på den nya regimen som kom efter ett allmänt och fritt val fram till den nya regimen som kom till makten som en del av democratic backsliding perioden i Egypten. Studien kommer att analysera islamisternas maktövertagande och politik då det är de som tog över makten i fria och allmänna val i Egypten. Studien kommer att beskriva hur de styrde landet och ta reda på eventuella konsekvenser som deras politik hade för ambitionen för demokratin samt destabilisering av det demokratiska systemet inom landet. Denna del av analysen kommer också att ta upp den nya regimen politik hur de har kunnat rättfärdiga deras angrepp på nyfödda demokratier samt kopplingarna till relevanta aspekter av politisk instabilitet. Materialet här är utrikespolitiska institutionen då den är en trovärdig källa till beskrivningen av händelseutvecklingen, artiklar från olika kanaler och tidningar samt opinionsundersökningar mäter förändringar i inställningen till demokratin.

3.Utrikespolitik, Internationella och regionala aktörer, konsekvenser

För det tredje breder studien ut med att kontextualisera Egypten i förhållande till regionen. Denna del av analysen är viktigt när man vill undersöka democratic backsliding i ett land som Egypten i sammanhanget för arabiska våren. I denna del av studien sätts Egypten i fokus samt analyseras den regionala kontext då man vill titta närmare på hur en händelseutveckling i ett land kan påverka andra stater och vilken konsekvens har denna växelverkan för händelseutvecklingen samt democratic backsliding i Egypten. Det anses vara en betydelsefull faktor eftersom Arabvärlden har en gemensam historia som sträcker sig långt tillbaka i tiden. Detta kommer jag att motiveras i det kommande stycket.

Historiska händelser har stärkt bandet mellan länderna på ett sätt som skulle kunna beskrivas som ett gemensamt öde. Arabländerna var under Osmanska rikets styre under många år, för att sedan bli koloniserade av västerländska makter. Under kolonialismen fick arabländerna sina gränser uppritade av kolonialmakterna. Alla Arabländer kämpade mot kolonialismen under 1900 talet fram till de fick sin självständighet. Arab nationalism stärktes under 1900 talet och politiska rörelser som panarabism växte starkt och arabförbundet bildades (Jan Östen Hjärpe, 1994). Under den andra halvan av 1900-talet blev resten av arabländerna självständiga och bandet mellan de arabiska länderna stärktes ytterligare på grund av den palestinska-israeliska konflikten samt kriget mot Israel 1948, 1967, 1973. (Jan Östen Hjärpe,

1994). Politiken i arabvärlden samt i mellanöstern hänger ihop och ett mönster av ett ömsesidigt inflytande är tydligt genom historien. Ideologier och rörelser har nödvändiga förutsättningar att sprida sig mellan länderna på samma sätt där historiska händelser har inverkan på alla länder. Arab nationalistiska partier och politiker ökade bland flera länder och även islamistiska ideologier och rörelser hade spridit sig från det ena landet till det andra.

Växelverkan mellan arabländerna är inte bara på statlig nivå utan har sin grund i gemensamma kulturella och religiösa överskridande sammankopplingar. Detta förstärktes ytterligare när elektricitet, radio och Tv blev tillgängliga. Det senaste exemplet på detta mönster är den arabiska våren däribland Egypten. Därför anses behovet av hur olika länder har påverkat varandra under kontexten "Arabiska våren" betydelsefullt. Att kontextualisera Egypten i förhållande till sin region är därför relevant när man vill undersöka Democratic backsliding i de enskilda staterna givet de starka sammankopplingar och växelverkan mellan länderna.

En annan viktig aspekt är internationella och regionala aktörer agerande samt den utrikespolitiska linjen som Egypten hade under det demokratiska styret. Egypten har genom historien varit av intresse för världsmakter på grund av sitt geopolitiska positionen. Inom kontexten för arabiska våren är det främst USA denna studie fokuserar på eftersom USA är en central aktör i mellanöstern för många år sedan. Detta är också kopplad till regionala aktörer eftersom USA har ett stort inflytande på flera länder i mellanöstern. USA är en världsmakt som har sina intressen i mellanöstern. En förändring i makten i Egypten är betydande för USA:s intressen då en förändring i Egypten skulle påverka hela maktbalansen i regionen.

Analys

Arabiska våren, beskrivning av händelseutvecklingen, konsekvenser, Politisk instabilitet (första dimension).

Det är ingen hemlighet hur protesterna började i Tunisien 2010, då den unga killen Tarek el-Tayeb Mohamed Bouazizi brände sig själv i protest mot polisens trakasserier som inte ville tillåta honom tjäna sitt levebröd genom att sälja frukt och grönsaker på gatan. Däremot, det som borde uppmärksammas är att denna händelse säger mycket om bakgrunden för den

arabiska våren. I en intervju med en annan ung kille från Bouazizis by har killen angett att många killar har varit lika desperata som Bouazizi och att de inte har pengar till att köpa ens kaffe eller cigaretter (Al Jazeera, 2020). Korruption och arbetslöshet är inte ovanliga i Tunisien och andra arabländer. En kombination av demografiska och ekonomiska observationer har visat vikten av ekonomiska skäl bakom den arabiska våren då 30% procent av arabländernas population är unga mellan 15–30 år, *Youth bulge*, samtidigt som arbetslösheten bland unga var högst i jämförelse med andra regioner. Den här trenden har uppmärksammats av olika trovärdiga källor som World Economic Forum (2012) och International Labour Office (2006, 2011). Den här observation är betydelsefull för att förstå bakgrunden till den arabiska våren då det finns en generation av unga som har en oviss framtid. Detta blir ännu mer relevant när den här trenden sammanfaller med den teknologiska revolutionen. Den teknologiska revolution och användningen av sociala medier har spelat en stor roll i detta sammanhang då informationsflödet överskrider censurerade tidningar och landsgränser. Man skulle kunna hävda att dessa svåra omständigheter beror på avsaknaden av demokratin då å ena sidan finns det en generation som plågas av arbetslöshet, fattigdom och saknar politisk representation, och å andra sidan finns det långsittande regimer som inte har skött ekonomin och saknar legitimitet. Men detta behöver inte nödvändigtvis betyda att demonstrationerna var pro-demokratiska eller att demonstrationerna hade en gemensam vision där demokratisering var målsättningen.

Mot bakgrunden av det socioekonomiska läget kommer en annan viktig aspekt för vad den arabiska våren skulle innebära. När de svåra ekonomiska omständigheterna och dess påverkan på människors vardag och framtid kombineras med förtryck och förnedring av statens sida då växer frustrationen. Ju mer förtrycket ökar desto mer frustrationen eldas, inte minst hos unga som känner sig desperata och värdelösa. När frustrationen nådde toppen hos Bouazizi eldade han sig själv men hos många andra var det nog med kränkningen av den mänskliga värdigheten, *Human dignity* eller “الكرامة الإنسانية” på arabiska. sådana nyckelord har uppmärksammats av många journalister som var på plats och rapporterade händelseutvecklingen. “I discussed these ethnographic observations with my colleague at USC, VJ Um Amel, creator of the virtual lab R-Shief, whose cutting edge cultural analytics research of Tweets and Facebook updates reveals that the three most popular words used to describe the uprisings in MENA are: karama, thawra and haqooq (dignity, revolution and rights). This, in conjunction with all the signage and graffiti, reminded me of the abundant

demands for "karama" and calls for "tharwa" paraded across city squares, casbahs, and on the lips of protesters, ones that were visibly heard, seen and felt during my trip -- and consequently gave me more pause." (Maytha Alhassen, Huffpost, 2012). Budskapen kan också vara som tydligast när man redovisar namnen på fredags demonstrationerna i Egypten: Ilskans-fredag, Avgångs-fredag, Uthållighets-fredag, Seger-fredag (Asharq Al-Awsat, 2011).

Händelseutvecklingen säger också mycket om vad den arabiska våren innebär. Den 25:e januari marker första dagen i det egyptiska revolution som kom att kallas för Den 25:e januarirevolutionen. Det som inte har uppmärksammats tillräckligt är att den dagen organiserades av unga killar som skaffade en Facebook sida för att protestera mot polisbrutalitet. Sidan skapades till minne av den unga killen Khaled Said som dödades av polisen 2010 (Al Wafd News, 2016). Sidan växte snabbt, precis som ilskan, när de började publicera bilder på den unga killen som var misshandlades till döds. Många unga anslöt sig till deras uppmaning att protestera i Tahrir torget under namnet "Vi alla är Khaled Said" den 25:e januari, vilken är polisens dag i Egypten. Protesterna fortsatte sprida sig i Egypten dagarna efter och frustrationen växte då flera demonstranter dödades i sammandrabbningar med polisen (Reuters, Timeline -protests in Egypt, 2011).

Efter Dess höll Mubarak ett tal där han lovade att han inte ska regera till valet som kommer om några månader men att han ska sitta kvar tills dess och att han var och kommer vara öppen att samtala med oppositionen för att sätta en plan för transitionen av makten vid nästa val, men att oppositionen hade vägrat hans erbjudande (Video nr 1, 2011). Talet var lugnande till demonstranterna då det märktes en stor minskning av antalet demonstranter på gatorna (Reuters, 2011). Detta har också bekräftat av före detta utrikesministern för Qatar, Hamad bin Gasem bin Jaber Al Thani, i en intervju med en Kawitisk tidning 2022. Han berättar att Tahrir torget började bli tom efter Mubaraks känsliga tal men det som hände efter i torget ändrade hela händelseförloppet och eskalerade situationen igen (Alqabas, 2022). Han menade att vissa ledare i Mubaraks regim däribland press-ministern ville hjälpa presidentet genom att mobilisera ett stort antal personer med piskor, hästar och kameler, som stormar in torget för att förstärka bilden av torget tömdes med tvång och att presidenten har kvar sitt mäktiga positionen, vilket hade det motsatta effekten på situationen (Alqabas, 2022). Faktumet är alltså att, för många var talet besvikande och för sent och vissa demonstranter insisterade på Mubaraks avgång. Situationen som började lugna sig eskalerades igen efter att en mängd por-

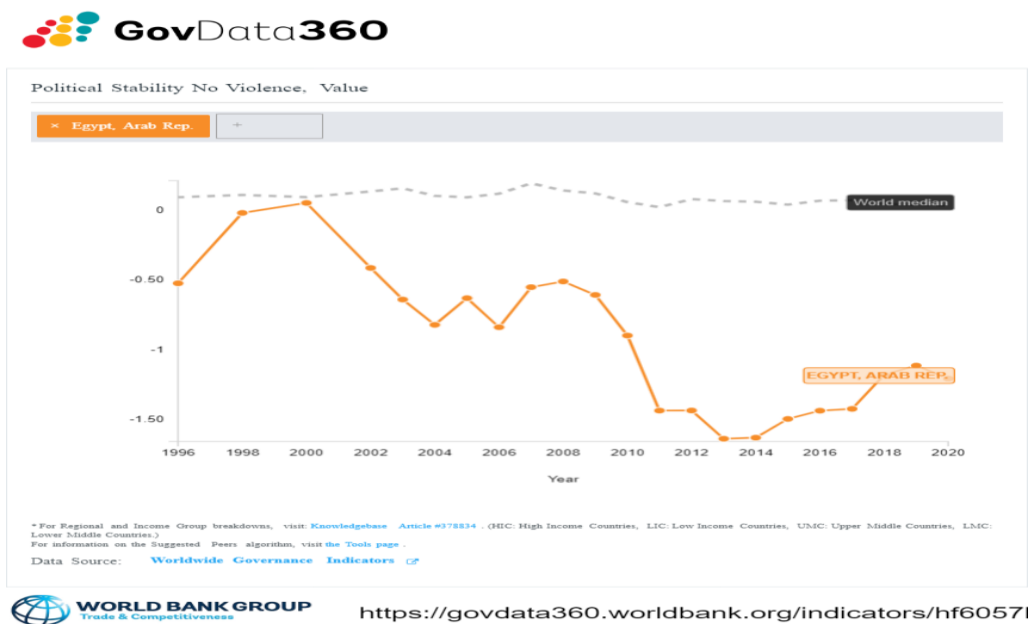
Mubarak demonstranter tillsammans med ryttarna, som sägs tillhöra säkerhetsstyrkor, stormade Tahrir torget och clashade med anti Mubaraks demonstranter. dödssiffrorna började öka och militären uppges ha kallats in av demonstranter (Sydsvenskan, 2011). Våldet utbröt på gatorna samtidigt som Regimen spärrade internet och internationella kanaler (Mail online 2011). Militären i sin roll anses ha stått på revolutionens sida, då militären uppgav att den kommer att fortsätta skydda folket och att folkets krav är legitima (Video, nr 2, 2011). Några dagar efter meddelade vice presidenten att Mubarak bestämde att avgå den 11:e Februari och överlämnade makten till militären, utan en tydlig vision för framtiden.

Man har rätt till att tro att varje förändring, oavsett naturen av förändringen, skulle innebära en möjlighet för en bättre framtid. Men samtidigt så måste man vara objektivt och uppmärksam på bakgrunden till förändringen, händelseutvecklingen och inte minst konsekvenserna, för en mer nyanserad bild. Konsekvenser för kränkningen av mänskliga värdigheten, människans kropp, liv och möjligheter genom våld och tvång leder till mer ilska, frustration och eskalerande våld. Detta mönster blir tydligare när man tittar på händelseutvecklingen under arabiska våren i andra länder, där responsen från respektive regim var mycket mer brutal. Mot bakgrunden av vad som hände i Egypten vid denna tid som präglades av politisk instabilitet (första dimensionen) uppstod militären som en stabil aktör som är kapabel av att agera självständigt i ett land som tappade lugnet och står inför en oviss framtid. I denna ovisshet uppstår också demokratisering som en möjlig väg ut.

Dessutom, för att också få en helhetsbild av konsekvenserna, så behöver man titta på siffror i post-revolutionens Egypten. Figur 1 indikerar politisk stabilitet enligt Världsbanken då det framstår tydligt hur politisk stabilitet har minskat drastiskt under revolution för att sedan börja öka under 2014. Detta kan påverka olika aspekter av ekonomin, och inte minst investeringar. Detta har bekräftats av olika studier däribland artikeln *Are We Sure about the Effects of the Egyptian Uprisings? A Seemingly Unrelated Regressions Approach* till Amr Hosny som drog slutsatsen att revolutionen hade en negativ effekt på investeringar generellt och i synnerhet inom den privata sektorn (Amr Hosny, 2015). Figur 2 visar hur andelen arbetslöshet har ökat vilket tar oss till det redan försämrade ekonomiska situationen för många människor innan revolutionen. Alla dessa konsekvenser som tidigare har nämnts indikerar vilka utmaningar demokratin kommer stå inför i Egypten.

Figure 1

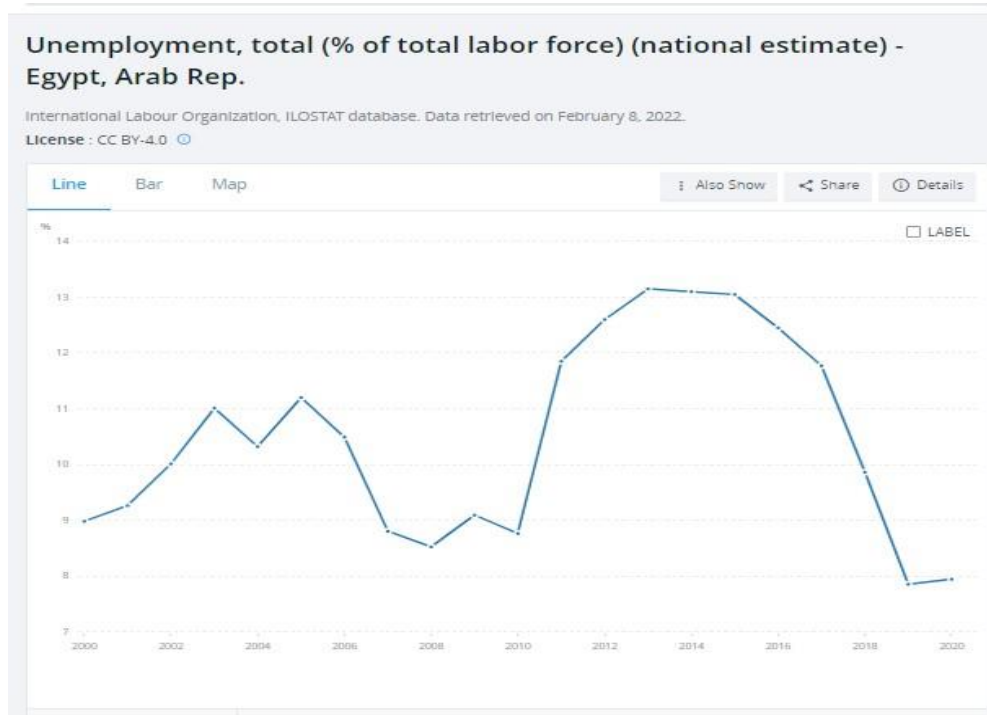
Political stability No Violence index (World bank Group, 2020):

Politisk instabilitet, World bank Group, Värdet på indikatorn finns i referenslistan.

Figure 2

Unemployment, total of labor force. (World bank 2022):

Andel Arbetslöshet inom arbetskraften, Världsbanken.

Demokratisering, muslimska brödraskapets politik, konsekvenser, Politisk instabilitet (andra dimensionen)

Som filosofen Slavoj Zizek menar, i sin bok *a left that dares to speak its name: untimely interventions* (2020), att dagen efter Mubaraks störtades vaknade Egypten och kände sig fria för första gången men att folk från och med samma dag kommer ha större ansvar för deras egna problem (Slavoj Zizek, 2020). Efter de omvälvande dagarna som Egypten gick igenom, som slutade med att folket besegrade den långsittande diktatorn, är förhoppningarna på en ny start för Egypten stora. Denna period är dock avgörande för Egyptens framtid eftersom historien har lärt oss att det inte är själva segern som är avgörande utan vad som händer efter är det som är avgörande, precis som i fallen av den franska revolution eller den ryska revolutionen som inte direkt resulterade i ett demokratiskt system. Man får också inte glömma att Mubarak är bara en person men hela systemet av Mubaraks styre är väl etablerad genom många år tillbaka. Här blir fokuset på hur den nya friheten kommer att övergå till ett nytt politiskt system. Vid detta skede råder det ingen tvekan om vad människor kommer vilja ha för ett politiskt system eftersom här uppstår demokratin som det bästa alternativet genom vilket vakuumet som uppstod efter Mubarak kommer fyllas. Genom ett demokratiskt system kommer folket kunna bestämma vem som ska ta över makten på ett legitimt sätt som garanterar politisk representation till alla grupper i samhället.

Händelseutvecklingen säger mycket om vilka utmaningar demokratin i Egypten står inför. Egypten gick igenom en ny era som präglades av våld och oroligheter. Tusentals demonstrerade mot nya övergångsregeringen som skulle regera tills parlaments- och presidentval genomförs. Två premiärministrar fick avgå då de antingen ansågs vara en del av Mubaraks gamla regim eller på grund av att många dödades i protester mot, bland annat, militärrådet som styrde landet (Utrikespolitiska Institution, Egypten, 2022). Våldsamma sammandrabbningar utbröt mellan kopter och Muslimer, kyrkbränningar, angrep på israeliska ambassaden i Kairo, fotbollsvåld, Islamister och salafister demonstrerar och kräver sharialagar (Utrikespolitiska Institution, Egypten, 2022). Parlamentsvalet var en stor seger för en allians av Muslimska brödraskapets parti FJP som fick 235 av 510 mandat tillsammans med extrema Salafistpartiet al-Nur som fick 123, medan det liberala nya partiet Wafd fick 28 och sekulära egyptiska blocket 34 mandat (Utrikespolitiska Institution, Egypten, 2022). Detta var det första konkreta steget mot ett demokratiskt system. Författningsdomstolen var först

att hamna i konflikt med Muslimska Brödrskapet då den ogiltigförklarade författningsförsamlingen efter att 20 personer har lämnat församlingen eftersom de ansåg att församlingen inte representerar tillräckligt kvinnor, unga och kristna (Utrikespolitiska Institution, Egypten, 2022). Inför presidentvalet bröt muslimska brödrskapet sitt tidigare löfte om att inte kandidera till presidentvalet och Nominerade Muhammad Mursi som vann mot tidigare regimministern med 52 procent av rösterna (Utrikespolitiska Institution, Egypten, 2022).

Mursi hamnade i konflikt med militären när författningsdomstolen ogiltigförklarade parlamentsvalet. Militärrådet upplöste parlamentet och gav sig makten att bestämma vem som skulle ta hand om den lagstiftande makten (Utrikespolitiska Institution, Egypten, 2022). Mursi valde att kalla in parlamentet ändå och genom dekret gav han sig makten över rättsväsendet och började eliminera militärens inflytande (Utrikespolitiska Institution, 2022). Dekretet betyder också att nya förslag på ny grundlag kan läggas fram utan risker att stoppas av domstolen (Utrikespolitiska Institution, Egypten, 2022). Mursi utlyste snabbt en folkomröstning om det nya grundlag förslaget och väljarna stödde förslaget däremot var valdeltagandet runt 33 procent (Utrikespolitiska Institution, 2022). Protester mot Mursis styre trappade upp successivt tills miljontals demonstranter samlades (Utrikespolitiska Institution, Egypten, 2022). Demonstranter anklagade Mursi och Muslimska brödrskapet för försök att islamisera samhället samt att ha kidnappat revolutionen. Detta slutade med att militären genomförde en kupp den 3:e juli 2013. Militärchefen Abd al-Fattah al-Sisi som tog över makten styrde landet med en järnhand. Muslimska brödrskapet förbjöds och deras ledare greps, Sekulära oppositionen motarbetas, yttrandefriheten begränsades, massmedier kontrolleras och presidenten ändrade grundlagen för att kunna sitta kvar i flera år (Utrikes Institution, Egypten, 2022). Al-Sisi uppstod som en stark ledare då han förbjöd Muslimska brödrskapet, behandlade dess anhängare brutalt och lovade bekämpning av terrorism som hade genomfört flera attacker i Sinai (Utrikes Institution, Egypten 2022).

Man skulle kunna dra slutsatsen att militären genomförde en kupp och avslutade demokratin som Egypten hade för första gången men då riskerar man att missa läsa mellan raderna. Störtande av Mubarak genom en revolution har inte inneburit att den gamla regimen är borta utan den satt kvar med militären i bakgrunden. Dessutom, får man tittat närmare på förutsättningarna för upprättandet av ett demokratiskt system och omständigheterna kring

det. Argumentet att Egypten inte var redo för demokratin kan ha stöd i en hypotes som handlar om hur obalansen inom ett partisystem kan skapa ett incitament hos oppositionen att underminera demokratin. Denna hypotes, som redan har applicerats på Egypten, säger att balansen borde vara i partiernas förmåga att mobilisera och förmedla politiska program (Lust och Waldner, 2014). Nya partiers förmåga att mobilisera i jämförelse med andra partier som grundar sig i *grassroot* organisationer är vad författarna menar med obalans inom ett partisystem. Hur balanserad ett partisystem beror enligt författarna på arvet från auktoritära regimer och hur de har behandlat olika typer av partier däribland *social movement parties* som Muslimska brödrskapet. (Ellen Lust och David Waldner, 2014). Detta visar på att demokratin i Egypten står inför grundliga utmaningar.

En annan faktor som borde uppmärksammas är själva politiken som Muslimska brödrskapet drev under tiden i makten. Med tanke på hypotesen om TACTICAL JUDGMENT till Linz och Capoccia har Muslimska brödrskapets politisk inte bidragit till att förankra den nyfödda demokratin. De har allierat sig med extremisterna i stället för att närma sig mitten. Detta är särskilt viktigt i sammanhanget för naturen av revolutionen och den arabiska våren. Om det nu råder tvekan om att revolutionen var pro-demokratisk så råder det ingen tvekan om att revolutionen inte bara bestod av islamister som ville ta över hela landet. Muslimska brödrskapets politik har inte kunnat representera en omfattande demokratisk modell som speglar bilden av revolutionen utan har snävat tron på den representativa demokratin. Deras politik präglas därför av politisk instabilitet (andra dimensionen). En annan anledning till argumentet av att muslimska brödrskapets politik präglas av politisk instabilitet är den saknade trovärdighet då Muslimska brödrskapet bröt sitt löfte om att inte kandidera till presidentvalet. Frågan om varför de inte ville, i början, kandidera till presidentvalet kan beror på att de inte ville anklagas för att ha kidnappat revolutionen vilket skulle kunna skapa oro hos liberala och koptiska krafter i landet.

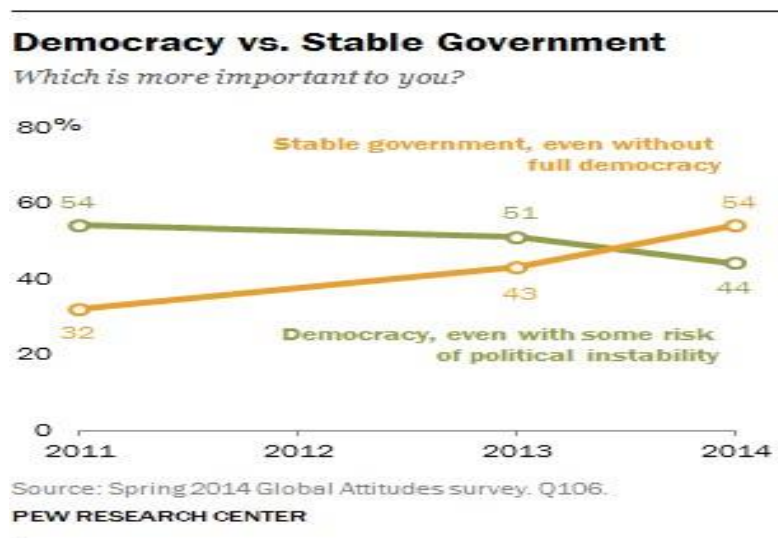
I detta sammanhang väcks det frågor kring graden av en rättvis demokrati samt fri åsiktsbildning inom det politiska systemet som skapades strax efter revolutionen då vissa väletablerade partier baserar sitt politisk kamp på religiösa grunder som är väl etablerade hos många människor. Att använda en religiös retorik kan jämföras med att använda en populistisk retorik som spelar på människors känslor och lojalitet till religionen. Ett exempel är Mursis tal till nation där framgår det tydligt hur han stödjer sig på religion genom bland

annat att citera koranen i sitt tal till nationen, vilket kan kännas exkluderande för många grupper i samhället. (Video nr 3). Detta kan kopplas till balansen i partisystemet som Lust och Waldner (2014) talar om. Dessutom, är Muslimska brödrskapet en väletablerad religiös organisation som har bedrivit verksamheter som skolor och sjukhus i många decennier (Nationalencyklopedin, Muslimska brödrskapet, 2022). Mot bakgrunden av detta resonemang, kan anledning till att Muslimska brödrskapet och det salafistiska partiet Al-Nour fick så många röster också ifrågasättas. Religiösa och ekonomiska skäl spelar roll i frågan om att rösta i val. För religiösa och fattiga muslimer som har levt hela sitt liv under ett auktoritärt styre är en röst på partier som har islam som ideologi inte så otänkbar och en röst på någon annan är inte en röst på Islam.

Politisk instabilitet (första och andra dimension) tillsammans med obalanserat partisystem kan skada tron på demokratin. Mot bakgrunden av vad som hände i Egypten samt kontexten i vilken ett demokratiskt system upprättades kan man se hur den demokratiska processen hamnade i kläm mellan väletablerade krafter i samhället, Islamister och Militären, samtidigt som kaos och otrygghet råder på gatorna. Detta resonemang följs av en redovisning av olika opinionsundersökningar från olika perioder som visar hur människors preferenser och uppfattningar har förändrats över tiden.

Figur 3

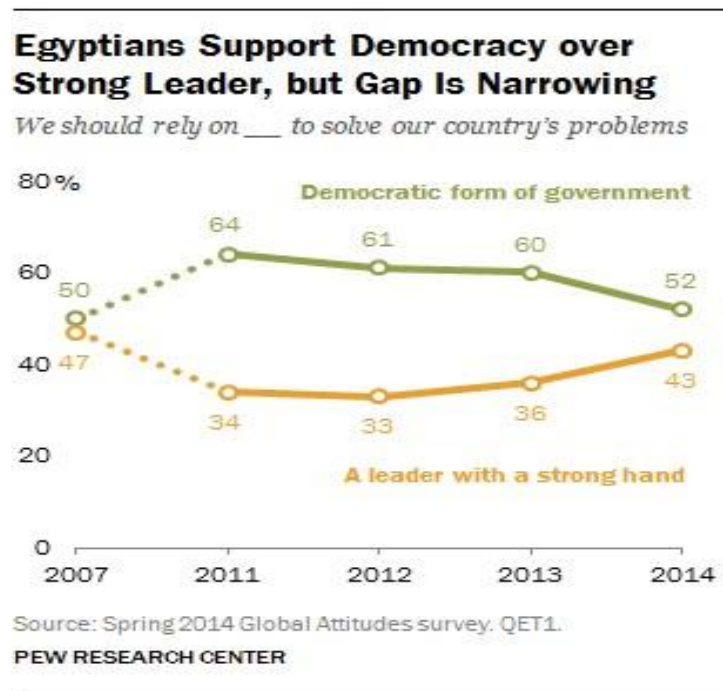
Folkopinionen nr 1, *Democracy vs Stable Government*, (Pew Research center 2014):

Pew Research center (2014)

Figur 4

Folkopinion nr 2, *Democracy vs Strong Leader*, (Pew Research center 2014):

Pew Research center (2014)

Utrikespolitik, Internationella och regionala aktörer, konsekvenser, Politisk instabilitet (tredje dimension)

Levitsky och Lucan hypotes om LEVERAGE AND LINKAGE kan vara relevant att testa i bistånd aspekten då Egypten och egyptiska militären får bistånd från USA varje år . Men samtidigt så kommer denna studie att kontextualisera Egypten, och därmed diskussionen kring bistånd, i förhållandet till regionen. När Militären avsatte en demokratisk vald president var reaktionen från USA inte så stark trots att den amerikanska lagen förbjuder att skicka bistånd till ett land där militären genomförde en kupp mot en demokratisk vald regering (Congressional Research Service, 2022). Utrikesdepartementet under Obamas administration har dock inte klassificerat vad som hände i Egypten som en kupp (Congressional Research

Service 2022). De åtgärder som USA har tagit var inte mer än att upphöra delar av vapenleveranser samt delar av Militärens årliga bistånd (Michael R. Gordon och Mark Landler, Nytimes, 2013). Detta kan bero på Egyptens politiska vikt i regionen då Egypten har varit en viktig politisk aktör som USA inte vill förlora. Samtidigt, är militären i Egypten en väletablerad makt och den viktigaste politiska aktören i Egypten. En annan anledning är grannlandet Israel som USA är angelägen om dess säkerhet. Premiärministern av Israel har också varit tydlig med hur viktig biståndet är för dem då biståndet initierades efter fredsavtalet mellan Israel och Egypten 1979 (Michael R. Gordon och Mark Landler, Nytimes, 2013). För Israel, är militärens maktövertagande mycket lugnande då militären är en stabil politisk aktör som Israel vill fortsätta samarbeta med i säkerhetsfrågor, där terroristgrupper i Sinai och gränsen med Gaza är centrala frågor. Muslimska brödrskapet, däremot, är ett mycket osäkert kort för Israel dels på grund av brödrskapets bakgrund, historia och islamistiska retorik dels på grund av islamistiska gruppen Hamas som kontrollerar Gaza. Det ligger därför inte i Israels intresse att ha demokrati i Egypten där det finns risker var fjärde år att Islamister och extrema partier kommer åt makten.

Gulfstaterna, som hade det relativt stabilt under arabiska våren, är dock en aktiv politisk aktör i regionen som har förutsättningar att kunna påverka andra länder. Samtidigt, är Gulfstaterna icke-demokratiska och är i konflikt med andra makter i regionen som Iran och Turkiet. Qatar är dock ett undantag eftersom Qatar, tillsammans med Turkiet, stöttade Muslimska från början (Reuters, 2014). Med detta sagt har vi å ena sidan Saudiarabien och UAE på militärens sida med Israel och USA i bakgrunden, å andra sida Turkiet och Qatar på Muslimska brödrskapets sida som i sin tur valde en islamistisk utrikespolitisk linje. Därför kommer diskussionen av bistånd i sammanhanget för arabiska våren präglas mycket av ett realistiskt perspektiv då varje land söker efter sin säkerhet och intresse. Qatar stöttade Muslimska brödrskapet med bland annat pengar, och likadant gjorde Saudiarabien och UAE med militären när den avsatte Muslimska brödrskapet (Reuters, 2014). Gulfstaterna har därmed ett stort inflytande i regionen och som skulle ersätta eventuella avdrag av biståndet från demokratiska länder i enlighet med deras intressen.

Inte bara Egyptens geopolitiska position har en stor betydelse för dess omvärld utan också dess centrala roll som en politisk makt i regionen. Muslimska Brödrskapet och extrema islamister med politiska visioner kan representera ett existentiellt hot för monarkin styret i Saudiarabien givet andra extrema falanger i Saudiarabien som skulle kräva demokratisering

för att konkurrera om makten. Samtidigt så behöver Saudiarabien Egyptens stöd i regionen, inte minst för att väga upp ett arabiskt stöd mot Irans och Turkiets intressen i regionen. Egyptens inrikespolitiska instabilitet och därmed frånvaro från det politiska arenan i regionen samtidigt som andra länder i regionen upplever politiska förändringar, inhemska konflikter, och terrorism i samband med arabiska våren. Detta är kärnan för politisk instabilitet (tredje dimension). Denna situation ger andra regionala makter som Iran och Turkiet större makt och inflytande över regionen. I detta sammanhang kan hypotesen om *International Diffusion* vara relevant bara i den aspekten att den tar hänsyn till grannländernas inflytande på demokratisering. Dock, kan hypotesen vara mycket mer relevant i en europeisk kontext. Detta resonemang lyfter fram vikten av att kontextualisera Egypten i förhållande till sin region och kan utveckla hypoteser om *International Diffusion* genom att vända på variabeln demokratiska grannländer och deras eventuella positiva effekt på demokratisering till Auktoritära grannländer och deras påverkan i sammanhanget för democratic backsliding.

Diskussion

Den arabiska våren handlade till en stor del om frihet. Inte bara yttrandefrihet och demonstrationsfrihet utan också frihet från fattigdom och rädsla. Den är ett kollektivt försök för en bättre framtid för många människor som har levt under samma förhållanden i decennier. Längs vägen blev den arabiska våren en reaktion mot ökat våld och förtryck. På det sättet har arabiska våren avslöjat djupet av utmaningarna som regionen står inför. Genom analysen av händelseutvecklingen har man kunnat se att auktoritära regimer som har förankrat sig i många år är inte något som kan utrotas snabbt. Politisk instabilitet i form av ökat våld och otrygghet kan vara skadlig till utvecklingen av ett demokratiskt system och kan påverka människors prioriteringar. Ökad politisk instabilitet i samband med den arabiska våren kan leda till en försämrad ekonomi, som till exempel i form av minskad turism som många kan vara beroende av, och ökad arbetslöshet som stod i tillsammans med andra faktorer i bakgrunden av den arabiska våren. Å andra sidan, Uppstod Militären i Egypten som en självständig och stark politisk aktör som agerar kraftfullt och försiktigt när gatorna kokar med sammanstötningar och demonstrationer. Allt detta ställer höga krav på upprättandet av ett nytt demokratiskt system och på den demokratiskt valda regeringen i Egypten. I detta sammanhang öppnas också dörren för mobilisering av extrema krafter vilket eskalerar de

etniska och politiska spänningarna vilket ledde till slut till att militären ingrepp och landet gick in i en cirkel. Här får man tänka på att demokratisering sällan har varit Down-Top eller initierad av en folklig revolution.

Muslimska brödraskapets politik präglades av politisk instabilitet (andra dimensionen), genom att bland annat alliera sig med Salafisterna, som förespråkar Sharialagar. Därmed har Muslimska brödraskapet inte skapat förtroende hos olika grupper i samhället vilket var ogynnsamt för den demokratin som de var först att representera. Dessutom, anses frågor kring rättvis konkurrens mellan partierna i sammanhanget av en nyfödd demokrati vara centrala för democratic backsliding i Egypten. Å ena sidan har Muslimska brödraskapet verkat som en organisation i många år tillbaka, å andra sidan stödde Muslimska brödraskapet sig på religiösa grunder som är förankrade hos en stor del av befolkningen som länge har levt under ett auktoritärt styre utan möjlighet till fri åsiktsbildning. På det sättet, har olika aspekter av politisk instabilitet banat vägen för democratic backsliding i Egypten där islamisterna och militären hade egna agendor, samtidigt som missnöjet bland befolkningen ökade. Demokratin blev också ett offer för en förändrad maktbalans i regionen. Säkerhetspolitik och andra länders intressen var också centrala i sammanhanget för democratic backsliding. Inte minst Egyptens geopolitiska position som var central för andra länders agerande då priset på demokratisering i Egypten var väldigt högt. Denna studie anses ha goda möjligheter för generalisering i andra länder i regionen. Ett exempel är Tunisien som också har visat tecken på democratic backglidning de senaste åren samtidigt som landet har drabbats av olika aspekter av politiska instabilitet (inte minst första och andra dimensionen). Det vore också intressant att undersöka den tredje aspekten av politisk instabilitet i Tunisien givet att Tunisien inte har den geopolitiska positionen som Egypten har.

Referenslista

Alberto Alesina and Roberto Perotti 1994. *The Political Economy of Growth: A Critical Survey of the Recent Literature*. THE WORLD BANK ECONOMIC REVIEW.

<https://documents1.worldbank.org/curated/en/383001468764673841/pdf/multi-page.pdf?msckid=ff532123b9e711ec864024b722c6893e> (Hämtad den 2022-04-20).

Al Wafd News 2016.

<https://alwafd.news/> (Hämtad den 2022-05-10)

Amr Hosny, 2015 *Are We Sure about the Effects of the Egyptian Uprisings? A Seemingly Unrelated Regressions Approach.*

<https://www.jstor.org/stable/10.13169/worlrevipoliecon.6.3.0341?seq=4> (Hämtad den 2022-05-05).

Andreas Norlén 2021, *Talmannen: MP kan ha skadat riksdagen*, Svenska Dagbladet..

<https://www.svd.se/a/V9a5q1/talmannen-pratar-med-partiledarna-under-dagen> (Hämtad den 2022-04-22)

Asharq Al-Awsat 2011.

<https://archive.aawsat.com/details.asp?section=4&issueno=11805&article=614177&feature=&fbclid=IwARIMEi86F39E3-PYJZpyO59PaSWqFAu3wRhxdtoaPzYeKVmB1Ls5iPf0dA#.YobAN6hBy5c> (Hämtad den 2022-05-10).

Capoccia, G. (2005). *Defending Democracy: Reactions to Extremism in Interwar Europe*. Johns Hopkins University.

Congressional Research Service 2022. *Coup-Related Restrictions in U.S. Foreign Aid Appropriations* <https://sgp.fas.org/crs/row/IF11267.pdf> (Hämtad den 2022-05-15).

Dwanklart Rusto (1970), *Transition to Democracy; Toward a Dynamic Model*. Comparative Politics

http://biblio.institutoelcano.org/docs/VVidapolitica/Acienciapolitica/3Democratizacion/Tran-sicionpolitica/Rustow_TransitionstoDemocracy.pdf (Hämtad den 2022-04-22)

Encyclopedia, political instability 2019.

<https://www.encyclopedia.com/social-sciences/applied-and-social-sciences-magazines/political-instability-indices> (Hämtad den 2022-05-10)

Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Towns, Ann E. & Wängnerud, Lena 2017. *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Wolters Kluwer.

Gleditsch, Kristian och Ward, Michael. (2006). *DIFFUSION AND THE INTERNATIONAL CONTEXT OF DEMOCRATIZATION*.

International Labour Office 2006. *GLOBAL EMPLOYMENT TRENDS FOR YOUTH*

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/documents/publication/wcms_077664.pdf (Hämtad den 2022-05-10).

International Labour Office 2011. *GLOBAL EMPLOYMENT TRENDS 2011 The challenge of a jobs recovery*.

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/@publ/documents/publication/wcms_150440.pdf (Hämtad den 2022-05-10).

Jan Östen Hjärpe (1994), *araber och arabism*, Stockholm: Rabén Prisma, 1994.

Levitsky, Steven, Way, Lucan. (2006). *Linkage Versus Leverage. Rethinking the International Dimension of Regime Change*. Comparative Politics.

Linz, J. (1978). *The Breakdown of Democratic Regimes: Crisis, Breakdown, and Reequilibration*. Johns Hopkins University.

Lust och Waldner 2014, *parties in transitional Democracies*, i *Parties, Movements, and Democracy in the Developing World*. Edited by Nancy Breneo och Deborah J. Yashar.

Lust och Waldner 2015, *Unwelcome Change: Understanding, Evaluating, and Extending Theories of Democratic Backsliding*.

Maytha Alhassen, 2012. *Please Reconsider the Term "Arab Spring"*:
Huffpost,

https://www.huffpost.com/entry/please-reconsider-arab-sp_b_1268971 (Hämtad den 2022-05-05).

Michael R. Gordon och Mark Landler 2013. *In Crackdown Response, U.S. Temporarily Freezes Some Military Aid to Egypt*, *The New York Times*.

<https://www.nytimes.com/2013/10/10/world/middleeast/obama-military-aid-to-egypt.html> (Hämtad den 2022-05-15).

Nationalencyklopedin, Muslimska brödrskapet, 2022.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/muslimska-brödrskapet> (Hämtad 2022-05-15).

Nauro F. Campos, Jeffrey B. Nugent 2003. *Aggregate Investment and Political Instability: An Econometric Investigation*: Wiley Online Library

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/1468-0335.01081> (Hämtad den 2022-05-05).

Reuters 2011. *Timeline -protests in Egypt*.

<https://www.reuters.com/article/uk-egypt-protests-events-idUKTRE7161SH20110207> (Hämtad den 2022-05-07).

Reuters 2011. *Witness: Mubarak speech changes game in Egypt protests*

<https://www.reuters.com/article/us-egypt-speech-witness-idUKTRE7117HG20110202> (Hämtad den 2022-05-05)

Reuters 2014. *Turkey would welcome Muslim Brotherhood figures who leave Qatar Erdogan*.

<https://www.reuters.com/article/uk-egypt-brotherhood-turkey-idUKKBN0HB0D520140916> (Hämtad den 2022-05-10).

Sydsvenskan, 2011. *Följ utvecklingen i Egypten 2/2*.

<https://www.svd.se/a/c096239f-715a-3e9b-aaea-30c29ebff8cf/folj-utvecklingen-i-egypten-2-2>
(Hämtad den 2022-05-10)

Utrikespolitiska institutet 2022, Egypten.

<https://www.ui.se/landguiden/sok/?q=Egypten&offset=0&pagesize=9> (Hämtad den 2022-04-20).

Video Nummer 1, 2011. *Mubaraks andra tal* (Hämtad den 2022-05-02)

<https://www.youtube.com/watch?v=ITdMvS-JetU>

Video nummer 2, 2011. *Militärens Första deklARATION till folket*. (Hämtad den 2022-05-02)

<https://www.youtube.com/watch?v=jluqcBJsKMg>

Video nummer 3, 2013. *Mursis tal till nationen*, Aljazeera. (Hämtad den 2022-05-10)

<https://www.youtube.com/watch?v=Crd6iOCYfiU>

World Economic Forum 2012. *Addressing the 100 Million Youth Challenge Perspectives on Youth Employment in the Arab World in 2012*

http://www.kailchan.ca/wp-content/uploads/2014/01/WEF_Arab-youth-unemployment-challenge-2012.pdf (Hämtad den 2022-05-10).

Figurer

Figur 1

Political stability No Violence index, World Bank Group 2020.

https://govdata360.worldbank.org/indicators/hf6057b6f?country=EGY&indicator=376&viz=line_chart&years=1996,2020 (Hämtad den 2022-04-22)

Värden på indikatorn:

<http://info.worldbank.org/governance/wgi/Home/Documents>

Figur 2

Unemployment, total of labor force World Bank Group (Hämtad den 2022-05-10)

<https://data.worldbank.org/indicator/SL.UEM.TOTL.NE.ZS?locations=EG&start=2000&end=2020&view=chart>

Figur 3

Pew Research center 2014. *Democracy vs Stable Government*

Democratic Values in Egypt / Pew Research Center (Hämtad den 2022-05-05).

Figur 4

Pew Research center 2014. *Democracy vs Strong Leader*

Democratic Values in Egypt / Pew Research Center (Hämtad den 2022-05-05)